

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION EXERCISES USING THE
6-STEPS LADDER TECHNIQUE FOR MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS

อลิสา ศรีวิซาร์¹, อ้อมธจิตต์ แป้นศรี²
Alisa Sriwicarat¹, Omthajit Pansri²

Corresponding Author E-mail: Alisas@nu.ac.th

Received: Apr 25, 2025; Revised: Jul 22, 2025; Accepted: Sep 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ครั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 24 คน โรงเรียนบ่อแก้ววิทยา จังหวัดกำแพงเพชร ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม (Unit of Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความ 2) แบบฝึกวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น มีค่าเฉลี่ยเฉลี่ยเท่ากับ 17.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ซึ่งความสามารถทางการเรียน หลังเรียนและก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) คะแนนค่าความพึงพอใจต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 พิจารณารายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในชั้นเรียน มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.9 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.35 สุดท้ายด้านการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.37 ตามลำดับ

คำสำคัญ : แบบฝึก, การอ่านจับใจความ, เทคนิคบันได 6 ขั้น

¹นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹The Degree of Master of Education Thai Language Department, Naresuan University

²อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร

²Advisor, Faculty of Education Naresuan University

Abstract

This research on the development of reading comprehension exercises using the 6-step ladder technique for Mathayom 3 students aimed to 1) create and find the efficiency of exercises on developing reading comprehension based on the 80/80 criterion. 2) compare reading comprehension ability before and after learning, and 3) study the students' satisfaction with learning with reading comprehension exercises. The sample consisted of 24 students at Bo Kaeo Witthaya School, Kamphaeng Phet Province, selected by simple random sampling with lots and using the classroom as the unit of sampling. The research instruments included 1) lesson plans on developing reading comprehension, 2) exercises to measure reading comprehension ability before and after learning with the exercises, and 3) an assessment of students' satisfaction with the learning management. The statistics used in this research included means, percentages, standard deviations, and t-tests.

The study results found that 1) the academic achievement in reading comprehension using the 6-step ladder technique had an average score of 17.71 and a standard deviation of 1.30, which was higher than the pre-test score of 19 out of 20. The learning ability after and before testing was significantly different. 2) The overall satisfaction score towards the development of reading comprehension was at the highest level, with an average score of 4.8 and a standard deviation of 0.35. Considering each aspect, it was found that students were most satisfied with the classroom atmosphere, with an average score of 4.9 and a standard deviation of 0.32. This was followed by the benefits received, with an average score of 4.8 and a standard deviation of 0.35. Finally, the learning management aspect had an average score of 4.8 and a standard deviation of 0.37, respectively.

Keywords : Exercises, Reading Comprehension, 6-Step Ladder Technique

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ และความคิด บุคคลที่มีสมรรถนะการอ่านอย่างแท้จริงย่อมสามารถนำประสบการณ์ ความรู้และความคิดไปใช้ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านและการวิเคราะห์งานเขียนประเภทต่าง ๆ จากทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคตแล้ว ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้ทุก ๆ คน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันและอนาคตได้อย่างรู้เท่าทัน และสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ สามารถมีส่วนร่วมและเป็นสมาชิกในสังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ (ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์. 2564: 114)

การอ่านถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันเป็นกระบวนการสื่อความหมายที่เกิดจากการรับสารในรูปแบบต่างๆ ทั้งตัวอักษรและสัญลักษณ์แล้วแปล ความเป็นความรู้ความเข้าใจของผู้อ่าน (สุรางศรี วิเศษ. 2553: 150) การอ่านยังเป็นพื้นฐานของ การแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จากหลายแขนงวิชา เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิตในอนาคต ตลอดจนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคคลกับบุคคล การอ่านจึงช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ ที่สำคัญช่วยให้ผู้อ่าน มีความคิดกว้างไกลและมีวิสัยทัศน์ เกิดเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) จะเห็นได้ว่าคนที่มีระดับสติปัญญาดี มักเป็นคนที่มีนิสัยรักการอ่าน ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องย่อมที่จะได้เปรียบมากกว่าผู้อื่น คนไทยจำเป็นต้องเรียนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ เพื่อให้มีทักษะทางภาษาและสามารถรับความรู้ทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน (สุพิศรา มุลละออง. 2558) การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มนุษย์จำเป็นต้องฝึกฝนเป็นประจำไม่มีวันสิ้นสุด ตามวัย และประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะการอ่านถือเป็นกระบวนการที่อยู่ในชีวิตประจำวันซึ่งช่วยให้ผู้อ่าน มีความรู้คิด ความสามารถ (สวรรณภา โพธิ์คานิช. 2564: 98)

ทักษะการอ่านยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง เพราะ ผู้ที่มีทักษะในการอ่านในระดับสูงจะสามารถศึกษาวิชาการต่าง ๆ ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี เพราะทักษะการอ่านจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือซึ่งจะนำไปสู่ความรู้ทั้งปวง องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรประเทศต่างๆ มาเป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ อีกด้วย จากเป้าหมายด้านการศึกษิตตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ได้รับบุให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และความต้องการในการพัฒนาประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 โดยพัฒนาศักยภาพของกำลังคน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ ล้วนแต่ต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำพาคนไทยไปสู่คุณภาพ ชีวิตและความสามารถที่สูงขึ้นในอนาคต โดยการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ หากนักเรียนแสวงหาความรู้โดยใช้ความสามารถในการอ่านของตนเองเป็นเครื่องชี้ นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่ถือว่าการอ่านเป็นหนึ่งในทักษะของ คนในศตวรรษ ที่ 21 ที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ราชบัณฑิตยสภา. 2554: 185)

จากการศึกษาและสำรวจสภาพปัญหา ทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดทักษะด้านการอ่านโดยเฉพาะการอ่านจับใจความ นักเรียนไม่เข้าใจความหมายอ่านแล้วไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมทางร่างกายและสติปัญญาของนักเรียน รูปแบบเทคนิคการสอนของครู การสอนไม่มีการวางแผนที่ดี เรื่องที่นำมาอ่านยากเกินไป นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย นักเรียนไม่รักการอ่าน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ (ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์. 2564: 78)

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งสำหรับนักเรียน เพราะสามารถช่วยให้ผู้อ่านหรือนักเรียนเข้าใจถึงเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง และเป็นพื้นฐานของการอ่านระดับสูงอื่น ๆ ดังที่ (ชุตินา ยอดตา. 2561: 118) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านระดับขั้นสูงขึ้นไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ก็จะส่งผลให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน การอ่านจับใจความมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในแก่นเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และสำหรับผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะ

การอ่านจับใจความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับ (ถนอมวงศ์ คล้ายอดมรรคผล. 2561: 125) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

ด้วยความสำคัญของการอ่านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนดังกล่าว จึงได้ข้อสรุปว่าควรมีการพัฒนาสมรรถนะ การอ่านให้กับผู้เรียน โดยนำข้อสอบมาตรฐานได้รับการเผยแพร่และนำมาเพิ่มเติมเทคนิคการอ่านเพื่อหาคำตอบ ของข้อสอบดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการอ่าน ทั้งการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านเพื่อวิเคราะห์ รวมไปถึงการนำความรู้จากการอ่านไปใช้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในการเรียนและการทำข้อสอบที่เกี่ยวข้องในด้าน การอ่านต่อไป ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกหัดเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกหัดเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการอ่านสำหรับการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งยังรวมถึงการเตรียมความพร้อม สำหรับผู้เรียนในการประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านการอ่านต่อไป การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ชั้น เป็นแนวคิดที่ (เสกสันต์ ผลวัณณะ. 2566: 110) ได้กล่าวไว้ในคู่มือฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาที่มีความน่าสนใจจึงนำมาใช้ในการสอนนักเรียน และได้ผล คือนักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น และทำข้อสอบได้แม่นยำขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน

แนวคิดและทฤษฎีการอ่านคือเครื่องมือสำคัญของการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมการอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนา ทั้งพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาองค์กร พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมสารสนเทศและสังคมแห่งความรู้ การอ่านจึงเป็นความท้าทาย มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องแสวงหาความรู้และติดตามข่าวสารที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 87) การอ่านหมายถึงการแปลความหมายและทำความเข้าใจกับสื่อ อักษรที่ปรากฏขึ้นเพื่อให้ได้ความหมาย

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2549: 140) การอ่านคือกระบวนการค้นหา รับรู้และเข้าใจ ความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยผ่านกระบวนการจับใจความสำคัญ

สิทธิพงศ์ สิริราพวงศ์ (2550: 16) การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเนื้อหาและจับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารสาระสำคัญเรื่องใดและสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สำคัญของเรื่องที่อ่านได้

สุพรรณิ วราทร (2545: 3) การอ่าน คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สัญลักษณ์ที่ตีพิมพ์หรือบันทึก และเกี่ยวข้องกับ การสร้างความหมายใหม่โดยการประสานสิ่งที่อ่านกับความคิดต่างๆ ที่ผู้อ่านมีอยู่ ความหมายที่เกิดขึ้นใหม่จะถูกจัดเข้าไว้ในกระบวนการทางความคิดตามจุดมุ่งหมายของผู้อ่าน

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ (2550: 91) การอ่าน คือ การรับสารในรูปของตัวอักษรมาแปลเป็น ความรู้ความเข้าใจของผู้อ่าน โดยผ่าน ความคิด ประสบการณ์ และความเชื่อของตน

กล่าวโดยสรุป การอ่านคือพฤติกรรมที่ใช้แปลความหมายจากตัวหนังสือ ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ให้ออกมาเป็นคำ เป็นประโยค ทำให้เราเข้าใจความหมายของสิ่งที่เราอ่านได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งยังเป็นการพัฒนาความคิดและทักษะ รวมถึงการนำ สิ่งที่อ่านไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไปและกระบวนการที่ได้จากเกรดเฉลี่ยของ สถาบันการศึกษาซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลายาวนาน

ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ การฝึกเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการเรียนการสอน ดังนั้นการฝึก โดยการใช้แบบฝึกเป็นการจัดสภาพการณ์เพื่อให้ผู้ฝึกเปลี่ยนพฤติกรรมจนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการสร้างแบบฝึกต้องคำนึงถึงหลักการสร้างจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกลักษณะของแบบฝึกที่ดี ประโยชน์ของแบบฝึก หลักการนำไปใช้ จากการศึกษาความหมายของแบบฝึกทักษะ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัสและคณะ (2550: 18) ได้ให้คำจำกัดความของแบบฝึกและแบบฝึกทักษะ ว่าเป็นกิจกรรมพัฒนา ทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดการเรียนรู้สามารถให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

นันทวัน ภาพันธ์ (2554: 15) ได้ให้คำจำกัดความว่าการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำที่มีมาตราตัวสะกดเป็นการ พัฒนาและประเมินทักษะการเขียนคำจากการใช้แบบฝึกทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น และยัง เป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดการเรียนรู้ของนักเรียนได้อีกด้วย

ฐิติวรรณ วัฒนรังสี (2555: 13) ได้ให้คำจำกัดความ ว่าการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้หนังสือประกอบการโดยใช้สื่อหนังสือ ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาทำให้ผู้เรียนเข้าใจการ สื่อความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เข้าใจ เนื้อเรื่องและแนวคิดจากสื่อที่อ่าน

จินดา อุ่นทอง (2549: 8) ได้ให้ความหมายของชุดฝึกไว้ว่าชุดฝึกคือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งสร้างขึ้นให้ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ เกิดความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญในเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนในเรื่องนั้น ๆ อย่างมี ประสิทธิภาพ

อัมพา ปัญญาคำ (2550: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกทักษะว่า นักเรียนจะประสบความสำเร็จควรมีการ ฝึกทักษะซ้ำๆ เนื่องจากการฝึกทักษะเป็นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองนักเรียนจึงสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้และสามารถ เข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกหัดที่ใช้เป็นตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นให้นักเรียนตอบ

พินิจ จันทรช้าย (2546) แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง เอกสารหรือแบบฝึกหัดที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการ สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เป็นการช่วยเสริมให้นักเรียนมีทักษะสูงขึ้น

อำนวยการ เลื่อมใส (2546) แบบฝึกทักษะ หมายถึงแบบ ตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งให้ผู้เรียนรู้มาแล้ว เพื่อความรู้ ความเข้าใจ และเป็นการเพิ่มทักษะ ความชำนาญให้แก่ผู้เรียน ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ไพบุลย์ มุลดี (2546) แบบฝึกทักษะ เป็นชุดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อีกแล้วเพื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจ จะช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและช่วยฝึกทักษะการคิดให้มากขึ้นทั้งยังมีประโยชน์ในการลดภาระ ให้กับครู อีกทั้งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผล การเรียนรู้ของตนเองได้

ถวัลย์ มาศจรัส (2548) แบบฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสมมีความหลากหลายและ ปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการ เรียนรู้สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถ ตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น ได้มีผู้รู้และนักวิชาการหลายท่านได้กล่าว รายละเอียดไว้ดังนี้

1. ลักษณะของข้อความในแต่ละย่อหน้า ธรรมชาติของการเขียนนั้น การนำเสนอความคิดหรือความรู้ในงานเขียนมักปรากฏในรูปแบบย่อหน้า หลายย่อหน้าที่มีเนื้อความต่อเนื่องกัน ผู้เรียนจึงควรทราบก่อนว่า ในหนึ่งย่อหน้านั้นมีองค์ประกอบลักษณะใดบ้าง เพื่อจะช่วยให้ค้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าได้ง่ายขึ้น ในย่อหน้าหนึ่งนั้นจะมีลักษณะข้อความที่แตกต่างกัน อาจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญ 1) ใจความสำคัญหรือความคิดหลัก (main idea) คือ ข้อความที่เป็นแก่นของเนื้อหาที่มีสาระครอบคลุมเนื้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหรือในเรื่องนั้น ๆ ใจความสำคัญนี้อาจปรากฏเป็นประโยค เรียกว่า ประโยคใจความสำคัญ สามารถเห็นได้ชัดเจนที่ต้นย่อหน้า หรือท้ายย่อหน้า หรือกลางย่อหน้า หรือปรากฏ ที่ต้นและท้ายย่อหน้า หรืออาจไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญให้เห็นชัดเจนแต่แฝงอยู่ในเนื้อความ 2) ส่วนขยายใจความสำคัญหรือผลความ อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ใจความรองหรือความคิดรอง (major supporting details) คือ ข้อความที่เป็น ส่วนขยายหรือสนับสนุนใจความสำคัญเพื่อให้เกิดความกระจ่าง ทำให้เกิดความสมเหตุสมผล ทำให้ใจความสำคัญ ชัดเจนขึ้น และ รายละเอียด (minor supporting details) คือ ข้อความที่เป็นส่วนขยายใจความรอง หรือใจความสำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รายละเอียดนั้นอาจเป็นการยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ สถิติตัวเลข การอ้างอิงคำกล่าวของบุคคล และรายละเอียดอื่นๆ ที่เสริมความเข้ามา

2. วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือและเป็นหัวใจของการอ่าน (ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล. 2561) เพราะถ้าจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องทีอ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านกันใหม่ ทำให้เสียเวลา การอ่านจับใจความสำคัญมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ 1) อ่านเรื่องเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องที่จะจับใจความสำคัญตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจและได้ภาพรวม 2) พิจารณาคำสำคัญ (key words) ของเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า คำสำคัญ (key words) เป็นคำที่กำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ใจความสำคัญหรือความคิด หลักของเรื่องทีอ่าน ในแต่ละย่อหน้านั้นอาจมีคำสำคัญมากกว่าหนึ่งคำ แต่เมื่อนำคำเหล่านั้นมาเชื่อมโยงสร้าง ความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นก็สามารถทราบถึงใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องทีอ่านได้ 3) ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง ธรรมชาติของการเขียนนั้น การนำเสนอความคิดหรือความรู้ในงานเขียน ผู้เขียนไม่ได้เสนอ แต่ใจความสำคัญออกมาอย่างตรงไปตรงมา กล่าวคือ ผู้เขียนไม่ได้กล่าวตรง ๆ ว่า เรื่องที่เขียนนั้นมีความสำคัญอย่างไร แต่จะถูกห้อมล้อมด้วยบริบท ซึ่งในโครงสร้างของการเขียนก็คือ การขยายความ อาจแสดงอยู่ในลักษณะการให้คำจำกัดความ การอธิบายให้รายละเอียด การให้เหตุผล การยกตัวอย่าง หรือการเปรียบเทียบก็ได้ ดังนั้นหน้าที่ของผู้อ่านก็คือ ต้องแยกใจความสำคัญออกจากข้อความที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญออกมาให้ได้ ลักษณะการขยายความ 4) เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง แนวทางปฏิบัติของการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้เรียนสามารถพิจารณา ตัดส่วนขยายใจความสำคัญในย่อหน้าได้ง่าย โดยสังเกตจากคำเชื่อมแสดงส่วนขยายใจความสำคัญ หากทว่าในบางครั้งผู้เขียนอาจจะเรียบเรียงข้อความในย่อหน้าโดยไม่ใช้คำเชื่อมก็ได้ ดังนั้นหากต้องการจะจับใจความสำคัญ ผู้เรียนจำเป็นต้องเติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง คำเชื่อมที่นิยมเติมในข้อความในย่อหน้าได้แก่ กล่าวคือ เช่น จึง เพราะ 5) สังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกันทีปรากฏในย่อหน้า ปกติแล้วข้อความหรือประโยคแต่ละประโยคที่เรียงต่อกันในย่อหน้านั้นจะมีเนื้อหาเกี่ยวโยง ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน การลำดับความคิดและการเชื่อมโยงความคิดเป็นไปอย่างมีระเบียบ ชัดเจน (ราตรี ธันวารชร. 2542)

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ขนาด 14 pt ชนิด ตัวหนา)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ่อแก้ววิทยา อำเภอไทรทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 48 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ่อแก้ววิทยา อำเภอไทรทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Unit of Sampling) Krejcie & Morgan, (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ได้แก่ 1) แบบฝึกโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น 2) แบบวัดทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนบ่อแก้ววิทยา อำเภอไทรทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในการจัดทำร่างเครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งความถูกต้องทางด้านโครงสร้างเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ภาษาและครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา ว่าข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อความที่ตรงกับปัจจัยที่ต้องการศึกษาและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่โดยผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรง IOC (Index of Item Objective Congruence) นำข้อมูลมาลงตารางวิเคราะห์ IOC ของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.60-1.00

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ขนาด 14 pt ชนิด ตัวหนา)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบฝึกวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ให้ความรู้พื้นฐานเรื่อง การจัดการเรียนรู้รูปแบบการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น โดยใช้แบบฝึก คือ
ขั้นที่ 1 การอ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม 5W1H
ขั้นที่ 2 การหาคำสำคัญ (Key Words)
ขั้นที่ 3 การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ
ขั้นที่ 4 การเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ
ขั้นที่ 5 การสังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง และ
ขั้นที่ 6 การหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน
4. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 6 กิจกรรม แล้วทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนโดยใช้ข้อสอบฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน แล้วประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยเทคนิคบันได 6 ขั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.91, S.D. = 0.15)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของของแบบฝึกในแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น

ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ระหว่างการใช้แบบฝึกในแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น					ร้อยละของ คะแนนหลังเรียน
แผนการเรียนรู้ที่	แผนการเรียนรู้ที่	แผนการเรียนรู้ที่	แผนการเรียนรู้ที่	แผนการเรียนรู้ที่	
1	2	3	4	5	82.05
83.5	83.5	84.3	83.25	84.7	
เฉลี่ยรวมร้อยละ 82.05					
$E_1/E_2 = 83.54/82.05$					

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกในแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน ที่ทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.54 และค่าคะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.05 ซึ่งหมายความว่าแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 83.54/82.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80/80 สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น

การทดสอบ	คะแนนเต็ม (n)	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	\bar{X}	S.D.	T sig	P
ก่อนเรียน	20	10	16	12.00	1.88	18.71*	0.000
หลังเรียน	20	15	19	17.17	1.30		

จากตารางที่ 2 พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยแบบฝึกเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคบันได 6 ชั้น คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.88 ผลทดสอบค่า sig มีค่าเท่ากับ 18.71 ซึ่งประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น หลังเรียนและก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงค่าคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการจัดการเรียนรู้			
1.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น มีความน่าสนใจ และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	4.7	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.2 กระบวนการสอนทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น	4.7	0.46	มากที่สุด
1.3 กระบวนการสอนทำให้นักเรียนให้ความสนใจ และเวลาในการทำกิจกรรมเหมาะสม	4.8	0.41	มากที่สุด
1.4 ชุดกิจกรรมมีความแปลกใหม่ น่าสนใจ	4.9	0.28	มากที่สุด
1.5 ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.9	0.28	มากที่สุด
1.6 การจัดการเรียนรู้มีความยุ่งยากซับซ้อนง่ายต่อผู้เรียน	4.9	0.33	มากที่สุด
รวม	4.8	0.37	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน			
2.1 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.9	0.33	มากที่สุด
2.2 ครูสร้างบรรยากาศในการเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้	4.8	0.44	มากที่สุด
2.3 ครูผู้สอนให้คำแนะนำ ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้อย่างทั่วถึง	4.9	0.28	มากที่สุด
2.4 บรรยากาศของห้องเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.9	0.33	มากที่สุด
2.5 บรรยากาศในห้องเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายไม่กดดัน	4.9	0.41	มากที่สุด
รวม	4.9	0.32	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
3.1 ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้ดีขึ้น	4.9	0.33	มากที่สุด
3.2 ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง	4.8	0.44	มากที่สุด
3.3 นักเรียนสามารถอ่านหนังสือได้หลากหลายประเภท	4.8	0.38	มากที่สุด
3.4 นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนวิชาอื่นได้	4.8	0.41	มากที่สุด
3.5 นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย	4.7	0.46	มากที่สุด
รวม	4.8	0.40	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.8	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในชั้นเรียน มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.32 รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่จะได้รับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8, S.D. = 0.40 และด้านการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.37 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน อยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 และเมื่อนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ซึ่งเป็นเทคนิคการอ่านที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีขั้นตอนการอ่านเปรียบเสมือนบันไดทำให้ผู้เรียนค่อย ๆ ก้าวไปที่ละขั้นจนถึงเป้าหมาย เทคนิคบันได 6 ขั้นเป็นการอ่านที่กำหนดทิศทางไว้ให้ผู้อ่านอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญ (บุญชม ศรีสะอาด. 2548)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น พบว่านักเรียนมีคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรมฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ร่วมกันทำกิจกรรมโดยใช้แบบฝึก เป็นทักษะที่นักเรียนมีความสนใจมากเป็นพิเศษ จึงทำให้มีแรงจูงใจที่จะร่วมกิจกรรมและทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นที่ 1) การอ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม 5W1H ขั้นที่ 2) การหาคำสำคัญ (Key Words) ครูอธิบายหลักการจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ขั้นที่ 1 อ่านเรื่องให้จบ และยกตัวอย่างบทอ่านประกอบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากกิจกรรมและแจกแบบฝึก (บทอ่าน) การเขียนระบุใจความสำคัญของบทอ่านให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของบทอ่าน และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ หลังจากนั้น ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านจับใจความสำคัญ และสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับ ประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญหรือการระบุใจความสำคัญของบทอ่าน ขั้นที่ 3) การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 4) การเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 5) การสังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง ครูให้ใบงานการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำ หลังจากนั้น ครูเฉลยใบงาน และให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้อง และร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญด้วยบันไดขั้นที่ 3, 4 และ 5 ขั้นที่ 6) การหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญแบบปรนัย โดยใช้แอปพลิเคชัน Quizizz ทั้งหมด 10 ข้อ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญและประโยชน์จากการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รวมถึงถึงรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น พัฒนาขึ้นมีคุณภาพจากการประเมินและเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและมีตัวชี้วัดเป็น เป้าหมายของหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม มีกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะ ครอบคลุม ตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ และเน้นสมรรถนะสำคัญที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรพุทธศักราช 2551 กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ชัดเจนและครอบคลุม ทั้งนี้สื่อและแหล่ง เรียนรู้ยังเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ (ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์. 2564) ทักษะด้านการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญหากนักเรียนไม่เข้าใจความหมายอ่านแล้วไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ และอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมทางร่างกายและสติปัญญาของนักเรียน รูปแบบเทคนิคการสอนของครู รวมไปถึงกิจกรรมและสื่อต่างๆ ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า แผนการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนานั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการ พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ นักเรียนสามารถใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักได้

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ แผนการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น โดยภาพรวมความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านบรรยากาศในการเรียน รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และ การจัดการเรียนการสอนตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแผนการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน และบรรยากาศ ที่ดีในการเรียนรู้ คือ ห้องเรียนมีความพร้อมและเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาและกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ครูสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม แสดงความคิดเห็น หรือออกมา นำเสนองานหน้าชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ยังสามารถนำความรู้ ข้อคิดที่ได้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ (ผกาพรรณ จันทะ. 2564: 55)

กล่าวได้ว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ครูผู้สอนต้องวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและต้องมีการสะท้อนผลให้นักเรียนทราบเมื่อผู้เรียนมีความพึงพอใจก็จะส่งผลให้ผลการเรียนรู้พัฒนาบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการและการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นให้เข้าใจเพื่อที่จะได้อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้และสามารถให้ความช่วยเหลือในกรณีผู้เรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจในขั้นตอนต่างๆ

1.2 ในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอนแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับเทคนิคบันได 6 ขั้นสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมเหมาะกับเนื้อหาระยะเวลาที่สอน

1.3 ในการจัดการเรียนการสอนแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคบันได 6 ขั้น ผู้สอนควรเน้นบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีอิสระในการอ่านจับใจความสำคัญ

1.4 ในการจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาหรือสอดแทรกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมหรือสภาพท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับแผนการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนในทุกระดับชั้น และการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักได้ และควรสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจับใจความสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่นำเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพทางการเรียนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จินดา อุ่นทอง. (2549). **การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรธานี**. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทย์ อิมสำราญ. (2550). **ภาษากับการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พี เพรส.
- ชุติมา ยอดตา. (2561). **การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ฐิติวรรณ วัฒนรังษี. (2555). **การเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้หนังสือประกอบการเรียน เรื่อง มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถนอมวงศ์ คล้ายอมรรคผล. (2561). **การอ่านให้เก่ง (Good Reading)**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์กระดาศษา.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). **นวัตกรรมการศึกษาชุด แบบฝึกหัด-แบบฝึกเสริมทักษะ**. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์, จุฑารัตน์ เกตุปาน. (2564). **การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). มหาวิทยาลัยนเรศวร
- นันทวัน ภาพันธ์. (2554). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนคำที่มีมาตราตัวสะกดแม่กกล่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยรังสิต

- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น..
- ผกาพรรณ จันทะ. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ด้วย การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับสื่อเกมกระดานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การ ค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พินิจ จันทร์ซ้าย. (2546) การสร้างหนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง บุญ ฆะเวทร้อยเอ็ด แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพบูลย์ มูลดี. (2546). การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม มาตรฐานตัวสะกด กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการ สอน). มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2549). อ่านเป็น เรียนก่อน สอนเก่ง. กรุงเทพมหานคร: นานมี
- ราตรี ธันวารช. (2542). การศึกษาคำในศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวรรณา โพธิ์ คานิช. (2564). ความสำคัญของการอ่านหนังสือ. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2567, จาก <https://www.dekd.com/board/view /3051407/>.
- สิทธิพงศ์ สิริวาทพงศ์. (2550). การพัฒนาชุดการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. นวล ราษฎร์วิทยา อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- สุพรรณิ ไชยเทพ. (2544). การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการ อ่านและเขียนนำ ในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 4. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพรรณิ วราทร. (2545). การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ. อักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา มูลละออง. (2558). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและ เทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสระยาไสยวิทยาอำเภ่อู่ทอง จังหวัด สุพรรณบุรี. วารสารวิชาการ Veridian E-Journals Silpakorn University. ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8(2), 2656-2672
- สุรางศรี วิเศษ. (2553). พัฒนาการอ่านและการเขียน Reading and writing skill development. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เสกสรรค์ ผลวัฒน์. (2566). สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2566,. จาก. https://insku.com/idea/-Mwopc_PNUBwiGUYagzn/
- อำนวยการ เลื่อมใส. (2546). การสร้างหนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนภาษาไทย เรื่องพจนานำอ้อยแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมพา ปัญญาคำ. (2550). การสร้างแบบฝึกทักษะการคูณโดยใช้การวิเคราะห์งานสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.